

Bruxelles, 16. prosinca 2024.
(OR. en)

16901/24

DEVGEN 206
RELEX 1604
ALIM 19
COHAFA 87
ACP 134
COAFR 442
COEST 743
SUSTDEV 131
GLOBAL GATEWAY 42
FAO 50

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	16. prosinca 2024.
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	15264/24
Predmet:	Jačanje potpore Tima Europa globalnoj sigurnosti opskrbe hranom i prehrani – zaključci Vijeća (16. prosinca 2024.)

Za delegacije se u Prilogu nalaze Zaključci Vijeća o jačanju potpore Tima Europa globalnoj sigurnosti opskrbe hranom i prehrani, koje je Vijeće odobrilo na 4070. sastanku održanom 16. prosinca 2024.

**Zaključci Vijeća o jačanju potpore Tima Europa
globalnoj sigurnosti opskrbe hranom i prehrani**

Vijeće podsjeća na svoje zaključke o odgovoru Tima Europa iz 2022. koji se temelji na solidarnosti, održivoj proizvodnji, otpornosti i preobrazbi prehrambenih sustava, olakšavanju trgovine i djelotvornom multilateralizmu. S obzirom na sve veću nesigurnost opskrbe hranom u svijetu, Vijeće potvrđuje da je i dalje predano podupiranju globalne sigurnosti opskrbe hranom i prehrane te jačanju i povećanju napretka u četiri stupa djelovanja.

GEOPOLITIČKI KONTEKST

1. Vijeće je i dalje duboko zabrinuto zbog dosad nezabilježenih razina nesigurnosti opskrbe hranom koja utječe na ranjivo stanovništvo na globalnoj razini. U Globalnom izvješću o krizama povezanim s hranom i stanju sigurnosti opskrbe hranom i prehrane u svijetu (SOFI) temeljni uzroci nesigurnosti (siromaštvo i nejednakosti), koji su pogoršani sukobima, utvrđeni su kao jedan od glavnih uzroka nesigurnosti opskrbe hranom. Vijeće priznaje da akutnu nesigurnost opskrbe hranom, osim oružanih sukoba, često uzrokuje međupovezanost gospodarskih šokova i siromaštva, strukturnih slabosti i drugih aspekata ranjivosti uz klimatske promjene, gubitak bioraznolikosti i ekstremne vremenske uvjete.
2. Geopolitička važnost sigurnosti opskrbe hranom sve je veća, a hrana se upotrebljava kao oružje. Vijeće poziva Komisiju, Visokog predstavnika i države članice da se zalažu za poštovanje međunarodnog humanitarnog prava, preuzimanje odgovornosti za kršenja i sustavnu provedbu Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 2417, u kojoj se izgladnjivanje osuđuje kao metoda ratovanja. Vijeće podsjeća da namjerno izgladnjivanje civila, nezakonito uskraćivanje pristupa humanitarnoj pomoći i uskraćivanje osnovnih resursa civilima kao metode ratovanja predstavljaju ratne zločine na temelju Rimskog statuta Međunarodnog kaznenog suda.

3. Vijeće osuđuje neopravdan, ničim izazvan i nezakonit agresivni rat Rusije protiv Ukrajine, uključujući rusko korištenje hrane kao oružja, namjerno uništavanje ukrajinske poljoprivredne infrastrukture te luka i objekata za skladištenje i izvoz žitarica, napade na komercijalna plovila koja prevoze ukrajinske žitarice te masovno postavljanje mina i drugih eksplozivnih ostataka rata. To negativno utječe na proizvodnju hrane i opskrbu hranom i ima dramatične posljedice za ranjivo stanovništvo u cijelom svijetu, posebno nestabilnost cijena i ozbiljne poremećaje u proizvodnji hrane i opskrbi hranom. Vijeće uviđa da su najteže pogođene najmanje razvijene i najnestabilnije zemlje, zemlje koje uvelike ovise o opskrbi hranom i uvozu hrane, posebno one koje su pogođene ruskom invazijom na Ukrajinu, kao i zemlje najpogođenije klimatskim promjenama.
4. Vijeće odaje priznanje predanosti Ukrajine globalnoj sigurnosti opskrbe hranom, uključujući njezine napore da osigura da prehrambeni proizvodi mogu dospjeti na globalno tržište i program „Žitarice iz Ukrajine”. Vijeće podsjeća na dimenziju sigurnosti opskrbe hranom i prehrane iz zajedničkog priopćenja donesenog na sastanku na vrhu o miru u Ukrajini u lipnju 2024. i izražava pohvalu daljnjim naporima u pogledu sigurnosti opskrbe hranom kako bi se osiguralo da žitarice i poljoprivredni proizvodi te zemlje nastave dospijevati na globalno tržište. Vijeće naglašava važnost borbe protiv ruske manipuliranja informacijama i uplitanja, uključujući dezinformiranje i destabiliziranje kojima se ometaju naporu u pogledu sigurnosti opskrbe hranom i prehrane. Vijeće također prepoznaje hitnu potrebu za razminiranjem ukrajinskog poljoprivrednog zemljišta i podupiranjem razvoja ukrajinskih poljoprivrednih i prehrambenih sustava kako bi se poduprla cjenovno pristupačna i dostupna hrana za najranjivije zemlje u svijetu.
5. Kako je istaknuto u najnovijoj integriranoj klasifikaciji razina sigurnosti opskrbe hranom (IPC), određene regije suočavaju se s ozbiljnim krizama povezanim s hranom, a znatni udjeli njihova stanovništva suočavaju se s visokim razinama akutne nesigurnosti opskrbe hranom i pothranjenosti te im prijete rizik od gladi.
6. Eskalacija sukoba i neprijateljstava u Gazi od 7. listopada 2023. dovela je do humanitarne krize velikih razmjera, s katastrofalnim razinama akutne nesigurnosti opskrbe hranom i pothranjenosti, kako je dokumentirano u izvješću o IPC-u. Vijeće poziva na hitan prekid vatre, bezuvjetno puštanje na slobodu svih talaca te poziva na potpun, brz, siguran i neometan pristup humanitarnoj pomoći u velikim razmjerima za Palestince kojima je potrebna. U tom pogledu naglašavamo ključnu ulogu UN-a i njegovih agencija, posebno Agencije za pomoć i rad Ujedinjenih naroda za palestinske izbjeglice na Bliskom Istoku (UNRWA), koja pruža ključnu potporu civilnom stanovništvu u Gazi i široj regiji.

7. Sukob u Sudanu doveo je do jedne od najtežih kriza gladi, pri čemu se neki dijelovi te zemlje suočavaju s glađu (5. razina IPC-a), što je potvrđeno u najnovijem izvješću o IPC-u. Približno 6 milijuna ljudi izloženo je iznimno zabrinjavajućim razinama nesigurnosti opskrbe hranom (4. razina IPC-a), a akutna pothranjenost kritično je visoka. Vijeće poziva na hitan prekid vatre i naglašava da se pomoć u hrani i humanitarne operacije kojima se spašavaju životi moraju provesti odmah i bez birokratskih i administrativnih prepreka kako bi se spriječila daljnja eskalacija gladi i gubitak brojnih života.
8. Vijeće ponovno naglašava ključnu potrebu za jačanjem pristupa poveznice između humanitarne pomoći, razvoja i mira u sprečavanju nesigurnosti opskrbe hranom i odgovoru na nju, što je ključno za prekidanje ciklusa kriza povezanih s hranom i prehranom, posebno u nestabilnim kontekstima pogođenima sukobima. Tim bi se pristupom trebalo osigurati učinkovite mehanizme za pružanje pomoći u kriznim razdobljima, ali i doprinijeti dugoročnoj sigurnosti opskrbe hranom, održavanju i izgradnji otpornosti i funkcionalnosti održivih prehrambenih sustava, lokalnom stanovništvu omogućiti da osigura sredstva za život, ojačati mirne i uključive zajednice te prilagoditi poljoprivredne i prehrambene sustave klimatskim promjenama.
9. Vijeće je predano osiguravanju odgovarajuće usklađenosti politika i povezanosti unutarnjih i vanjskih politika EU-a o sigurnosti opskrbe hranom i prehrani. U tom kontekstu Vijeće poziva na jačanje suradnje s partnerima kako bi zajednički radili na prijelazu na održive prehrambene sustave u skladu s nacionalnim putanjama s UN-ova sastanka na vrhu o prehrambenim sustavima te kako bi se odgovorilo na zabrinutosti partnera na koje utječe zakonodavstvo EU-a.

SOLIDARNOST

10. Podsjećajući na Zaključke Vijeća o rješavanju pitanja nedostatka financiranja humanitarne pomoći¹, Vijeće ponovno ističe da je potrebno i dalje aktivno sudjelovati u jačanju napora za rješavanje problema manjka financijskih sredstava za humanitarnu pomoć. U kontekstu nesigurnosti opskrbe hranom i pothranjenosti takvi će naponi doprinijeti osiguravanju pomoći u hrani kojom se spašavaju životi u skladu s humanitarnim načelima i olakšavanju prijelaza na održive, otporne i uključive prehrambene sustave, u skladu s pristupom koji povezuje humanitarne mjere, razvoj i mir. Vijeće ponovno potvrđuje zajedničku predanost EU-a osiguravanju najmanje 0,7 % zajedničkog BND-a kao službene razvojne pomoći do 2030. te potiče države članice da nastave ulagati napore kako bi se premostio nedostatak financiranja humanitarne pomoći.

¹ 9598/23.

11. Pristup humanitarne pomoći osobama kojima je potrebna pomoć i dalje je ključan za povećanje globalne sigurnosti opskrbe hranom i iskorjenjivanje gladi. Vijeće ponovno potvrđuje da sve strane u oružanim sukobima na temelju međunarodnog humanitarnog prava imaju obvezu omogućiti i olakšati siguran, brz, bezuvjetan i neometan prolaz humanitarne pomoći i hitne pomoći u hrani civilima kojima je potrebna pomoć, među ostalim u situacijama akutne nesigurnosti opskrbe hranom. Osiguravanje zaštite civila i civilne infrastrukture u središtu je sprečavanja i smanjenja gladi.
12. Vijeće prepoznaje izvanredne napore humanitarnih radnika i pozdravlja hitnu potporu koju pružaju agencije UN-a, međunarodne i lokalne nevladine organizacije, Međunarodni pokret Crvenog križa i Crvenog polumjeseca te drugih partnera kao odgovor na sukobe, političko nasilje, prirodne katastrofe i klimatske šokove te ih poziva da nastave pružati potporu i tražiti sinergiju u postizanju učinka na terenu.
13. Vijeće naglašava potrebu za brzim povećanjem učinkovitosti i djelotvornosti humanitarne pomoći, među ostalim inovativnim pristupima kao što je anticipatorno djelovanje. To bi se trebalo provesti poboljšanjem prakse usmjeravanja, procjene temeljnih uzroka, kapaciteta za odgovor i ciljanih rješenja, uključujući novčane prijenose kao preferirani način pružanja pomoći u hrani zbog njihove troškovne učinkovitosti, među ostalim. Prema potrebi, novčana pomoć također bi trebala biti povezana s relevantnim sustavom socijalne zaštite koji podupiru razvojni akteri. Ako je to moguće, razvojni akteri trebali bi dopuniti humanitarno djelovanje dugoročnim razvojnim inicijativama, uključujući mjere za izgradnju kapaciteta usmjerenih na jačanje otpornosti. Pripravnost na katastrofe, anticipatorne mjere i rana upozorenja te izgradnja otpornosti ključni su za zaštitu sigurnosti opskrbe hranom i prehrane zajednica te spašavanje života i sredstava za život.
14. Vijeće podsjeća da su programi socijalne zaštite, posebno mreže socijalne sigurnosti kojima se pruža višenamjenska novčana pomoć, programi školskih obroka i socijalna zaštita kojom se uzima u obzir prehrana, ključni alati za povećanje otpornosti pogođenog stanovništva i ublažavanje negativnih posljedica šokova, među ostalim razdoblja nesigurnosti opskrbe hranom i pothranjenosti. Vijeće naglašava da humanitarni gotovinski odgovor, ako je to moguće i primjereno, treba povezati s postojećim sustavima socijalne zaštite kako bi se postigao dugoročniji učinak, a potporu proširiti na takve programe, uključujući promicanje programa socijalne zaštite otpornih na šokove, te istodobno osigurati nacionalnu odgovornost i jasne strategije izlaska i primopredaje.

15. Vijeće prepoznaje potrebu za prilagodbom postojećih mehanizama financiranja, kao što su bespovratna sredstva, jamstva, povlašteni zajmovi, sufinanciranje i mješovito financiranje i osiguranje, te potiče mobilizaciju domaćih resursa i privatnog kapitala kako bi se bolje poduprle inicijative za sigurnost opskrbe hranom i prehranu u zemljama s niskim dohotkom, nestabilnim kontekstima i dugotrajnim humanitarnim krizama, kao i kako bi se osigurao bolji pristup financiranju na lokalnoj razini i za osobe u ranjivom i marginaliziranom položaju.
16. Vijeće prepoznaje da nesigurnost opskrbe hranom i pothranjenost nerazmjerno utječu na žene i djevojčice, čime se nastavlja ciklus pothranjenosti, pogoršavaju štetni zdravstveni ishodi i povećavaju rizici od seksualnog nasilja povezanog sa sukobima. Vijeće ponovno potvrđuje svoju predanost promicanju prava žena i djevojčica, rodnoj ravnopravnosti te osnaživanju žena i djevojčica kao prioritetu u svim područjima djelovanja. Vijeće poziva Komisiju da razmotri rodnu dimenziju nesigurnosti opskrbe hranom s pomoću transformativnih pristupa kojima se rješavaju temeljni uzroci rodne neravnopravnosti, s posebnim naglaskom na rješavanju interseksijske diskriminacije. Vijeće pozdravlja donošenje dobrovoljnih smjernica Odbora za svjetsku sigurnost opskrbe hranom o rodnoj ravnopravnosti i osnaživanju žena i djevojčica, ali je i dalje predano novom Europskom konsenzusu o razvoju. Vijeće također poziva na poboljšanje analize i razumijevanja rodno diferenciranih učinaka nesigurnosti opskrbe hranom te odgovora na njih, za koje je ključno pružiti podatke razvrstane po spolu, dobi i invaliditetu.
17. EU i njegove države članice nastavit će doprinositi međunarodnim inicijativama usmjerenima na pomoć globalnim partnerima u pogledu makroekonomske stabilnosti i, prema potrebi, upravljanja dugom i njegova restrukturiranja, kao i naporima za ograničavanje inflacije domaćih cijena hrane. To uključuje provedbu zajedničkog okvira skupine G20 i Pariškog kluba za postupanje s dugom, uz Inicijativu za suspenziju servisiranja duga. EU će surađivati s međunarodnim financijskim institucijama, kao što su MMF i Grupa Svjetske banke. Vijeće posebno pozdravlja Program globalnih izazova Grupe Svjetske banke za sigurnost opskrbe hranom i ishrane te poziva na ambicioznu 21. dopunu Međunarodnog udruženja za razvoj, koja će također koristiti sigurnosti opskrbe hranom i prehrani.

PROIZVODNJA

18. Vijeće naglašava da je za postizanje sigurnosti opskrbe hranom potrebna održiva preobrazba poljoprivrednih i prehrambenih sustava, što uključuje pristupačne i otporne sustave sjemena, uzimajući pritom u obzir gospodarsku, socijalnu i ekološku održivost. Tom bi preobrazbom trebalo nastaviti rješavati strukturne probleme poput smanjivanja prirodnih resursa, povećanja pritiska na tlo, oceane i kopnene vode, gubitka bioraznolikosti, nestašice vode, sve veće degradacije tla, gubitka i rasipanja hrane te porasta nestabilnosti i nejednakosti. Posljedice klimatskih promjena, posebno dugotrajne suše te razorne kiše i poplave, pogoršavaju navedene probleme i utječu na otpornost zajednica jer ljude prisiljavaju na raseljavanje i povećavaju sukobe i društvene nemire. Vijeće također prepoznaje ulogu koju poljoprivreda i prehrambeni sustavi imaju u kontekstu klimatskih promjena te stoga poziva na promicanje poljoprivrednih praksi otpornih na klimatske promjene, među ostalim financiranjem borbe protiv klimatskih promjena.
19. Maloposjednici, obiteljska poljoprivredna gospodarstva i uzgajivači koji se bave samoopskrbnom poljoprivredom, proizvođači u ribarstvu i akvakulturi te poljoprivredna mikropoduzeća, mala i srednja poduzeća ključni su za lokalnu, regionalnu i globalnu sigurnost opskrbe hranom i prehranu. Vijeće je svjesno hitnosti pravedne tranzicije na održive, uključive i otporne globalne poljoprivredne i prehrambene sustave te podsjeća na europski zeleni plan, strategiju „Od polja do stola” i nacionalne putanje s UN-ova Sastanka na vrhu o prehrambenim sustavima održanog 2021. Vijeće će intenzivno raditi na razvoju i podupiranju višesektorskih i višedioničkih strategija i mjera za stvaranje ili jačanje održivih i otpornih lokalnih poljoprivrednih lanaca vrijednosti koji zemljama pomažu da ublaže utjecaj globalnih gospodarskih fluktuacija na uvoz kritičnih sirovina, uz potporu ekološke poljoprivrede i prerade hrane, kao i agroekoloških praksi i drugih inovativnih pristupa.
20. Podsjećajući na plodonosne rasprave o poljoprivredi i održivom razvoju sa šestog sastanka na vrhu EU-a i Afričke unije održanog u veljači 2022. te nedavna savjetovanja o Okviru za Sveobuhvatni program za razvoj afričke poljoprivrede (CAADP) nakon Malaba, koji će biti dovršen početkom 2025. u Kampali, Vijeće ukazuje na potrebu da se posebna pozornost posveti sigurnosti opskrbe hranom i prehrani u Africi. Vijeće podupire Afričku uniju u daljnjem radu na „okviru iz Kampale”.

21. Vijeće poziva na daljnja ulaganja u sklopu strategije Global Gateway u okviru pristupa Tima Europa, usmjerena na ključne lance vrijednosti (uključujući prijevoz i skladištenje u partnerskim zemljama) i strateške koridore, čime bi se doprinijelo sigurnosti opskrbe hranom, prehrani i tranziciji osjetljivih zemalja prema održivim, otpornim i hranjivim prehrambenim sustavima. Ta ulaganja služe postizanju cilja održivog razvoja br. 2 i drugih ciljeva iz Programa održivog razvoja do 2030., pri čemu nitko ne smije biti zapostavljen. Pri ulaganjima trebalo bi slijediti pristup od 360 stupnjeva kojim se radi na rješavanju problema siromaštva i rodne neravnopravnosti te promiče angažman javnog i civilnog društva, kao i privatnog sektora, i kojim se uzimaju u obzir ključna načela održivosti, prilagodljivosti, uključivosti i partnerstva. Nadalje, Vijeće podupire holistički pristup poljoprivrednim i prehrambenim sustavima u cilju povećanja lokalne proizvodnje radi sigurnosti opskrbe hranom i prehrane te otpornosti na šokove.

TRGOVINA

22. Vijeće naglašava da se univerzalnim, otvorenim, nediskriminirajućim i pravednim multilateralnim trgovinskim sustavom utemeljenim na pravilima može uvelike potaknuti razvoj diljem svijeta i doprinijeti sigurnosti opskrbe hranom i prehrani. U kontekstu funkcionalne globalne trgovine poljoprivrednim proizvodima Vijeće podsjeća na važnost ravnopravnih partnerstava u kojima se uvažavaju interesi i prioriteti kako EU-a tako i partnerskih zemalja.
23. Vijeće ističe važnost održavanja otvorenih trgovinskih putova i žali zbog svih poremećaja koji negativno utječu na globalnu sigurnost opskrbe hranom i prehranu. Vijeće naglašava da je EU predan podupiranju globalne trgovine prehrambenim i poljoprivrednim proizvodima putem različitih mjera trgovinske potpore kada je to potrebno.
24. EU bi trebao nastaviti ulagati u regionalnu povezanost kako bi se lokalna i globalna sigurnost opskrbe hranom i prehrana poduprla izvozom i uvozom poljoprivrednih proizvoda i osnovnih sirovina. Vijeće naglašava da će EU zbog stalne ruske prijetnje sigurnosti i stabilnosti u Crnome moru, među ostalim slobodi plovidbe, nastaviti ulagati u koridore solidarnosti i bolje povezivanje Ukrajine, EU-a i globalnih tržišta. Vijeće ujedno izražava žaljenje zbog toga što je Rusija 17. srpnja 2023. jednostrano obustavila crnomorsku inicijativu za žitarice. EU bi također trebao nastaviti podupirati procese regionalne gospodarske integracije u drugim dijelovima svijeta, uključujući uvođenje Afričkog sporazuma o kontinentalnom području slobodne trgovine, za koji su važni strateški prometni koridori.

25. Vijeće ponovno potvrđuje svoje stajalište protiv neopravdanih ograničenja izvoza i zalaže se za povećanje transparentnosti globalnog tržišta i unapređivanje njegove koordinacije putem Sustava informiranja o poljoprivrednom tržištu (AMIS). Vijeće ističe svoju predanost očuvanju globalnog toka poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda. Vijeće podsjeća da je EU imao ključnu ulogu u održavanju ukrajinskog gospodarstva i poljoprivrednog sektora, posebno zahvaljujući uspostavi koridora solidarnosti i suspenziji uvoznih carina i kvota za uvoz iz Ukrajine i Moldove u Europsku uniju (autonomne trgovinske mjere). Te su mjere trgovinske potpore Ukrajini omogućile da nastavi izvoziti svoje poljoprivredne proizvode. Vijeće također potvrđuje da je sposobnost Ukrajine da osigura ukrajinski pomorski koridor za žitarice u Crnome moru olakšala ponovno pokretanje izvoza u treće zemlje i zemlje zahvaćene glađu.

MULTILATERALIZAM

26. Vijeće ističe da treba ponovno prionuti radu na postizanju ciljeva održivog razvoja. U suočavanju s tim izazovima EU će i dalje biti angažiran, odgovoran i pouzdan globalni akter. EU podupire zajedničke napore međunarodne zajednice da se do 2030. iskorijeni glad. Za to su potrebna nova dugoročna rješenja i ulaganja u otporne prehrambene sustave. Nadalje, pozdravlja odredbe o sigurnosti opskrbe hranom iz Pakta za budućnost. Iskorjenjivanje gladi i nesigurnosti opskrbe hranom i prehrane te povećanje ambicioznosti u rješavanju klimatske krize ključne su mjere tog pakta. U tom smislu Vijeće ističe da treba mobilizirati održivo financiranja iz svih izvora, među ostalim od netradicionalnih donatora i iz privatnog sektora, o čemu će biti riječi na Četvrtoj međunarodnoj konferenciji o financiranju razvoja koja će se održati u Sevilli (Španjolska) od 30. lipnja do 3. srpnja 2025.

27. Vijeće ponovno potvrđuje svoje zalaganje za djelotvoran multilateralizam i naglašava da hitno treba ubrzati provedbu Programa održivog razvoja do 2030. i ostvarivanje njegovih ciljeva održivog razvoja, posebno cilja održivog razvoja br. 2, „Svijet bez gladi”, te poziva Komisiju, visoku predstavnicu i države članice da intenzivnije surađuju s ključnim multilateralnim partnerima i partnerskim zemljama u multilateralnom kontekstu: s relevantnim organizacijama UN-a, posebno agencijama sa sjedištem u Rimu i Odborom za svjetsku sigurnost opskrbe hranom (CFS), s Organizacijom afričkih, karipskih i pacifičkih država (OAKPD), skupinama G-7 i G-20, WTO-om, kao i međunarodnim financijskim institucijama kako na razini sjedišta tako i na razini zemalja. Vijeće poziva na pojednostavnjene i koordiniranije globalne inicijative za sigurnost opskrbe hranom i prehranu kako bi se potaknuo učinkoviti multilateralizam u cilju rješavanja problema nesigurnosti opskrbe hranom i pothranjenosti. Potiče međuagencijsku suradnju Organizacije za hranu i poljoprivredu, Svjetskog programa za hranu, Međunarodnog fonda za poljoprivredni razvoj i drugih agencija UN-a, kao i Odbora za svjetsku sigurnost opskrbe hranom (CFS), kako bi se unaprijedile sigurnost opskrbe hranom i prehrana te održivi prehrambeni sustavi i prepoznaje ulogu Pokreta za poboljšanje prehrane (SUN).
28. Vijeće ističe važnost sastanka na vrhu „Prehrana za rast” (N4G) koji će se održati u ožujku 2025. u Parizu, na kojem će prehrana biti u središtu programa održivog razvoja, te naglašava vodeću ulogu koju EU ima u naporima povezanim s prehranom u političkom i financijskom smislu. Vijeće podupire pravodobnu provedbu ključnih inicijativa, kao što su daljnje postupanje slijedom UN-ova Sastanka na vrhu o prehrambenim sustavima i s njime povezanim sagledavanjima stanja, Globalni savez za sigurnost opskrbe hranom, inicijativa skupine G-7 iz Apulije o prehrambenim sustavima (AFSI) i Izjava o održivoj poljoprivredi, otpornim prehrambenim sustavima i djelovanju u području klime s konferencije COP 28 te tekući zajednički program rada iz Sharm El Sheikh o provedbi djelovanja u području klime u poljoprivredi i sigurnosti opskrbe hranom te prehrani, kao i Konvencija o biološkoj raznolikosti, Konvencija o suzbijanju dezertifikacije i Okvirna konvencija o promjeni klime.
29. Vijeće pozdravlja pokretanje Globalnog saveza protiv gladi i siromaštva (GAHP) u skupini G-20 i njegov potencijal da dopuni postojeće globalne strukture za unapređivanje sigurnosti opskrbe hranom i prehrane, uključujući Globalnu mrežu za krize povezane s hranom i njezino Globalno izvješće o krizama povezanim s hranom, i zalaže se za njezin razvoj u sveobuhvatnu mrežu za rješavanje problema nesigurnosti opskrbe hranom.

SLJEDEĆI KORACI

30. Vijeće ponovno potvrđuje važnost okvira s četiri stupa (solidarnost, proizvodnja, trgovina i multilateralizam). Vijeće poziva službe Komisije, Europsku službu za vanjsko djelovanje i države članice da nastave redovito ažurirati informacije o sredstvima mobiliziranim u sklopu odgovora Tima Europa na globalnu nesigurnost opskrbe hranom i izvješćivati o njima, među ostalim o konkretnim vodećim inicijativama, te naglašava potrebu za pouzdanim, pravodobnim i točnim raščlanjenim podacima.
31. Vijeće je predano nastavku rada na sigurnosti opskrbe hranom i prehrani u okviru Programa održivog razvoja do 2030. i intenzivirat će rad na uklanjanju međusobno povezanih temeljnih uzroka nesigurnosti opskrbe hranom i pothranjenosti sveobuhvatnim strategijama za promicanje ljudskog razvoja, ekonomske stabilnosti, otpornosti na klimatske promjene i sprečavanja sukoba, pri čemu će aktivnosti usklađivati u okviru pristupa koji povezuje humanitarnu pomoć, razvoj i mir.
32. Kako bi se potaknula operativna koordinacija i suradnja na terenu i postigao najveći mogući učinak za dugoročnu otpornost sigurnosti opskrbe hranom, Vijeće poziva članove Tima Europa da svoje intervencije i ulaganja usklade s kolektivnim ishodima. Vijeće također poziva članove Tima Europa da se u najvećoj mogućoj mjeri uključe u anticipatorne mjere i strategije za smanjenje rizika od katastrofa s pomoću predvidljivog, višegodišnjeg i fleksibilnog financiranja koje omogućuje brzo povećanje odgovora na hitne potrebe i osigurava operativni kontinuitet u zanemarenim krizama.
33. Vijeće naglašava da hitno treba aktivno doprinijeti preobrazbi poljoprivrednih i prehrambenih sustava promicanjem održive potrošnje, proizvodnje i trgovinskih praksi, smanjenjem gubitka i rasipanja hrane, uključujući, kada je to primjenjivo, smisleno uključivanje ekološke poljoprivrede i agroekoloških praksi, kao i poticanjem diversificirane domaće poljoprivredne proizvodnje u partnerskim zemljama koja povoljno utječe na prirodu i u kojoj se pametno gospodari vodom.
34. Vijeće poziva na snažnije podupiranje lokalnih prehrambenih sustava, obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, maloposjednika i poljoprivrednih mikropoduzeća, malih i srednjih poduzeća, koji su ključni akteri za dugoročno jačanje sigurnosti opskrbe hranom i prehrane u zajednicama, među ostalim radom na uklanjanju socioekonomskih nejednakosti. U okviru te potpore trebalo bi poticati pravedne životne uvjete, promicati pristup univerzalnim sustavima socijalne zaštite i olakšavati financiranje i pristup tržištu. Posebnu bi pozornost trebalo posvetiti prevladavanju strukturnih izazova s kojima se suočavaju žene i mladi.

35. Vijeće naglašava važnost koju strategija Global Gateway ima za poticanje otpornih i održivih lanaca vrijednosti u poljoprivredno-prehrambenom sektoru, ribarstvu i akvakulturi. To uključuje investicijske inicijative u pet ključnih područja partnerstva iz strategije Global Gateway, s posebnim naglaskom na ulaganjima u infrastrukturu za prijevoz i skladištenje, obrazovanje i istraživanja te klimatski prihvatljive i energetske učinkovite lance vrijednosti. Vijeće je svjesno da je potrebna daljnja rasprava i koordinacija Tima Europa u pogledu međudjelovanja strategije Global Gateway i globalne sigurnosti opskrbe hranom i prehrane.
36. Vijeće ističe da znanost i inovacije imaju ključnu ulogu u preobrazbi prehrambenih sustava i izgradnji svijeta u kojem nema gladi ni pothranjenosti. Vijeće prepoznaje važnu ulogu međunarodnih istraživačkih i znanstvenih institucija, poput CGIAR-a, te poziva na intenzivniju diseminaciju i šire prihvaćanje proizvoda znanja i inovacija.
37. Svjesno važnosti EU-ova Akcijskog plana za prehranu za razdoblje 2015. – 2025. i usklađivanja s globalnim ciljevima Svjetske zdravstvene skupštine u pogledu prehrane te ciljevima održivog razvoja, Vijeće poziva Komisiju da nastavi koordinirati pristupe u području prehrane s državama članicama, posebno u kontekstu sastanka na vrhu „Prehrana za rast”, te da razmotri revidirani akcijski plan u okviru obveza povezanih s tim sastankom na vrhu.
38. Vijeće ponovno potvrđuje nepokolebljivu potporu Ukrajini dok god bude potrebna. Vijeće poziva da se nastavi podupirati izvoz hrane iz Ukrajine, njezin gospodarski oporavak i operacije razminiranja te da se humanitarno stanje u Ukrajini nastavi smatrati prioritetnim pitanjem.
39. U tom kontekstu Vijeće poziva na jačanje odgovora Tima Europa na nesigurnost opskrbe hranom i pothranjenost, s posebnim naglaskom na poštovanju ljudskih prava. Vijeće podsjeća na Dobrovoljne smjernice o pravu na primjerenu hranu koje je pripremio Odbor za svjetsku sigurnost opskrbe hranom, u kojima se uzimaju u obzir humanitarni, razvojni, makroekonomski, tržišni, trgovinski i politički aspekti, rodna analiza i politički alati kako bi se ostvario najveći mogući učinak. Vijeće ističe važnost suradnje s međunarodnim partnerima i organizacijama civilnog društva. S institucijama za financiranje razvoja i bilateralnim agencijama trebalo bi razmotriti inovativne alate.

40. Vijeće naglašava da se treba boriti protiv inozemnog upletanja i manipuliranja informacijama te pokušaja destabilizacije, kojima se potkopavaju nastojanja za rješavanje pitanja sigurnosti opskrbe hranom i prehrane.
41. Kako je to učinilo na konferenciji COP 29, Vijeće će se nastaviti politički angažirati na predstojećim događanjima na visokoj razini, među ostalim na sastanku na vrhu „Prehrana za rast”, sljedećem Europskom humanitarnom forumu i sastanku na vrhu EU-a i Afrike.
-